ZŁOTA RÓŻDŻKA

ZŁOTA RÓŻDŻKA

ZŁOTA RÓŻDŻKA

Premiera 21.05.2011r.

ZŁOTA RÓŻDŻKA

Na podstawie tekstu H.Hoffmanna, St. Jachowicza i innych.

Scenariusz i reżyseria: Jerzy Bielunas

Muzyka: Marek Materna, Mateusz Pospieszalski

Aranżacje: Mateusz Pospieszalski

Scenografia: Elżbieta Terlikowska

Choreografia: Maciej Florek

Asystent reżysera: Patryk Steczek

Inspicjent - Anna Kulawińska

Oświetlenie: Małgorzata Sendke, Łukasz Warenica
Dźwięk: Rafał Chmielewski, Michał Łacny

Montażyści sceny: Marek Cisz, Krzysztof Łaszkiewicz, Brunon Podwysocki, Robert Sujczyński,Tadeusz Wyroda

Obsada:

Agata Butwiłowska: Lili, Kot, Cyganka

Patrycja Czyszpak: Niania, Mama, Tancerka

Katarzyna Kawalec: Dziewczynka, Jagusia, Bona

Katarzyna Stanisz: Dziewczynka, Piesek, Beatka, Rybka

Emilia Szepietowska: Tancerka, Dziunia, Rybka

Karolina Zajdel: Anioł, Służąca, Rybka

Małgorzata Wolańska: Kazia, Mama

Bartłomiej Brożyna: Piorun, Cygan, Motylek

Wojciech Kondzielnik: Jasio, Józio, Chłopiec

Marcin Marzec: Rzeźnik, Wiatr, Michaś

Jan Tomasz Pieczątkowski: Mikołaj, Grześ

Waldemar Presia: Kot, Krawiec

Paweł Sowa: Julek, Oleś, Lokaj

Patryk Steczek: Kot, Piesek, Chłopiec, Zyzio

ZŁOTA RÓŻDŻKA

RÓŻDŻKA - KOLĘDA DLA MAŁYCH DZIECI

Różdżka wszelakich bywa cnót mistrzyni,
Różdżka i ze złych dziatek, dobre czyni.
Matka, gdy różdżki na dziecię żałuje,
Na szyję powróz pewnie mu gotuje.
Różdżką Duch Święty śle dziatki bić radzi,
Różdżka bynajmniej zdrowiu nie zawadzi,
Różdżka dziateczki posłusznymi czyni,
Kozły wypędza, uczy zaś łaciny.
Różdżka choć bije, nie połamie kości,
Dziatki hamuje od wszelakiej złości,
Różdżką gdy dziecię będzie matka siekła,
Wybawi pewnie duszę jego z piekła,
Błogosław Boże Mistrze i te Matki,
Które ścinają różdżką niecne dziatki,
Błogosław Boże i takowe lasy,
Gdzie różdżki rosną w jak najdłuższe czasy!

Lalki i dekoracje zostały wykonane w pracowniach **Teatru Lalek Arlekin** przez: Małgorzatę Augustyniak, Annę Jędraszczyk, Renatę Krawczyk, Agatę Szczerbicką, Marcina Czajkowskiego, Pawła Jaworskiego,Wojtka Konickiego, Andrzeja Tadeusiaka, Ilonę Kaczyńską, Dorotę Owczarek, Wandę Pasikowską i Wojtka Adamczyka pod kierownictwem Iwony Brzezińskiej.

Henrich Hoffmann
Historia bardzo smutna o chłopcu, który nie chciał jeść zupy

Michaś był tłusty, zdrów najzupełniej,
Z buzią okrągłą jak księżyc w pełni,
Jędrną jak orzech, śliczną, rumianą,
Jadł i pił wszystko, co na stół dano.
Raz, gdy mu zupę stawia służąca,
On stąd ni zowąd talerz odtrąca.
Mama go łaje, a Michaś w sprzeczki:
"Nie chcę jeść zupy ani łyżeczki!"
Nazajutrz Michaś tak schudł niebożę,
Że nikt go w domu poznać nie może.
Dają do stołu, a Michaś w sprzeczki,
Nie chce jeść zupy ani łyżeczki.
Na trzeci dzionek bieda nie żarty,
I schudł i osłabł Michaś uparty.
Lecz znów przy stole w krzyki i sprzeczki,
Nie chce jeść zupy ani łyżeczki.
Nie słuchać starszych, rzecz bardzo brzydka,
W czwartym dniu Michaś wychudł jak nitka,
W piątym coś w piersiach i w gardle dusi,
Kto nie je zupy, ten umrzeć musi.
Tak też z Michasiem - był zdrów i tłusty,
Pięć dni grymasił, umarł na szósty.

ZŁOTA RÓŻDŻKA

Proponujemy Państwu niepedagogiczny spektakl o skutkach zbyt pedagogicznego podchodzenia do dzieci. Większość utworów wykorzystanych w scenariuszu (oprócz kilku innego autorstwa), pochodzi z XIX-wiecznych wierszowanych bajek dla dzieci, napisanych przez **Heinricha Hoffmanna i Stanisława Jachowicza.** Obu pisarzy łączy szczególny sposób przekazywania tych umoralniająco-dydaktycznych historyjek. **„Złota Różdżka"** to musical dla dorosłych, zabawne widowisko, karykaturalna i groteskowa makabreska, będąca satyrą na surowe wychowanie. Przy czym należy pamiętać, że tytułowa „różdżka" wcale nie oznacza tu atrybutu dobrotliwej wróżki, ale zwyczajną rózgę, którą karano dzieci, gdy nie znany był jeszcze popularny w dzisiejszych czasach termin „bezstresowego wychowania".

Oglądajmy więc te XIX wieczne przepisy na wychowanie grzecznych dzieci z dużym przymrużeniem oka mając w pamięci dwuwiersz autorstwa Hoffmanna:

„Czytajcie, dzieci, uczcie się,
Jak to niegrzecznym bywa źle"

Heinrich Hoffmann, niemiecki lekarz, pionier psychiatrii dzieci i młodzieży, pisaniem książek dla dzieci i rysowaniem do nich obrazków zajmował się raczej sporadycznie. Właściwie przypadek spowodował powstanie jego pierwszej książki **„Złotej różdżki"**. Nie mogąc znaleźć odpowiedniego prezentu gwiazdkowego dla syna, kupił w końcu zeszyt i zabrał się do pisania wierszyków. Praca ta trafiła do rąk pewnego wydawcy, który wkrótce wydał ją drukiem. Potem jeszcze tylko kilka książek wyszło spod pióra Hoffmanna. Wszystkie zyskały ogromną popularność nie tylko dzięki łatwości zapamiętywania wierszy. Ich nowatorstwo polega na bezpośrednim zwracaniu się do dzieci, odwoływaniu się do ich instynktu zabawy, a jednocześnie umoralnianiu ich poprzez ukazywanie bezpośredniego związku między przyczyną a skutkiem oraz winą i karą. Oprócz sławy, jaką przyniosły owe wierszyki nieznanemu lekarzowi, wzbudzały też kontrowersje i niechęć części społeczeństwa. Raziły głównie cechy okrucieństwa zawarte w niektórych historyjkach, sprzeczne ze znanymi metodami wychowawczymi. Wiersze Hoffmanna w równej mierze bawią, uczą co...straszą, piętnując różne naganne zachowania, w dość makabryczny sposób pokazują konsekwencje złych uczynków.

ZŁOTA RÓŻDŻKA

ZŁOTA ROŻDŻKA

Na polskim gruncie za najlepszego bajkopisarza dla dzieci swojej epoki i faktycznego twórcę rodzimej literatury dla dzieci uważany jest Stanisław Jachowicz. Mało kto pamięta, że był on autorem sławnego wierszyka o chorym kotku, co to leżał w łóżeczku. Jako dziecko, już w wieku ośmiu lat opuścił swój dom rodzinny, został wysłany do szkoły pijarów oddalonej od domu o kilkadziesiąt kilometrów. Potem kontynuował naukę w gimnazjum i na uniwersytecie, aby przez resztę życia spełniać się jako nauczyciel i pedagog. Pierwszy zbiór wierszowanych bajek i umoralniających opowiastek dedykował pamięci matki. Jego trudne dzieciństwo sprawiło, że jak nikt inny potrafił zrozumieć dzieci i ich sposób widzenia świata. Porzucił operowanie alegorią, używając zamiast niej konkretnych przykładów, przekazywanych naturalnym, codziennym językiem. W jego bajkach grzecznym dzieje się dobrze, zaś niegrzecznych spotykają nieszczęścia. Podobnie jak Hoffmann, Jachowicz realia i pomysły czerpał przede wszystkim z zachowania się dzieci w różnych sytuacjach, traktując dziecięce konflikty z należytą powagą, chociaż nie bez poczucia humoru.

Wg Hileaire`a Bellona
tłum. A. Marianowicz

JUREK

Był nieposłusznym dzieckiem Jurek
Bo trzymał stale w buzi sznurek
Aż kiedyś połknął sznurek ten zły
I w brzuszku zrobiły się węzły.
Najwięksi przyszli specjaliści
Aby ratować go, aliści
Stwierdzili po zapłacie sutej:
„Nic nie możemy zrobić tutaj.
"Rzekł ojciec: „Już niestety wiem, że
Nasz ukochany synek zemrze.
"Więc wszyscy nadstawili ucha,
Co powie, nim wyzionie ducha.
Rzekł Jurek: „Jedzcie klops i żurek,
Lecz jeśli macie chęć na sznurek,
Już lepiej bądźcie na diecie.
"To rzekłszy, złe skonało dziecię.

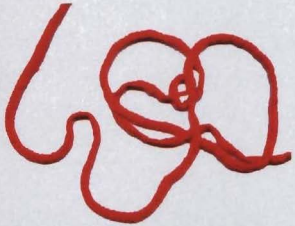

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY
WALDEMAR WOLAŃSKI

TEATR LALEK ARLEKIN

90-718 Łódź, ul.1 Maja 2; tel/fax: +48 42 633 08 94
SALA WIDOWISKOWA: ul.Wólczańska 5;
BIURO ORGANIZACJI WIDOWNI: tel. **+48 42 632 58 99**
rezerwacja biletów: **biletyrezerwacja@teatrarlekin.pl**
www.arlekin.lodz.pl, e-mail: teatr@arlekin.lodz.pl